KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA OBCE BRUSNO ZA ROK 2025

OBSAH

1. Úvodné slovo starostu obce 4
2. Identifikačné údaje obce 5
2.1 Rozpočtové organizácie obce..... 5
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov 5
4. Poslanie, vízie, ciele 6
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku..... 8
5.1. Geografické údaje 8
5.2. Demografické údaje 9
5.2.1 Vývoj počtu obyvateľov..... ..10
5.2.2. Populácia.....11
5.2.3. Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva 13
5.3. Ekonomické údaje 14
5.4. Symboly obce 14
5.5. História obce 16
5.6. Pamiatky 17
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)..... ..18
6.1. Výchova a vzdelávanie 19
6.2. Zdravotníctvo 22
6.3. Sociálne zabezpečenie 22
6.4. Kultúra 23
6.5. Hospodárstvo 24
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva 24
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2025 26
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2025 34
7.3. Rozpočet na roky 2026 – 2028 35
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok 36
8.1. Majetok 36
8.2. Zdroje krytia 37
8.3. Pohľadávky 38
8.4. Záväzky 38
9. Hospodársky výsledok za rok 2025 – vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok 38

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce 41
10.1. Prijaté granty a transfery 41
10.2. Poskytnuté dotácie 42
10.3. Významné investičné akcie v roku 2025 42
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti 43
10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia 43
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená..... 43

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania, poslanci obecného zastupiteľstva,

predkladám Vám Konsolidovanú výročnú správu Obce Brusno za rok 2025, ktorej cieľom je poskytnúť ucelený, pravdivý a transparentný obraz o hospodárení, finančnej situácii a celkovom rozvoji našej obce i organizácií v jej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Konsolidovaný celok Obce Brusno tvorí materská účtovná jednotka – samotná obec – a dve rozpočtové organizácie: Základná škola s materskou školou Brusno a Základná umelecká škola Brusno. Spoločne sa podieľame na zabezpečovaní kvalitných verejných služieb, výchovno-vzdelávacieho procesu, kultúrneho a spoločenského života, ako aj na správe a zveľaďovaní obecného majetku.

Uplynulý rok bol pre samosprávy obdobím, ktoré si vyžadovalo zodpovedné plánovanie, efektívne nakladanie s verejnými financiami a schopnosť pružne reagovať na legislatívne zmeny a ekonomické výzvy. Napriek týmto nárokom sa nám podarilo udržať vyrovnané a stabilné hospodárenie, plniť všetky zákonné povinnosti a pokračovať v rozvojových aktivitách, ktoré zlepšujú kvalitu života obyvateľov vo všetkých častiach našej obce.

V tejto výročnej správe nájdete podrobný prehľad o plnení rozpočtu, výsledkoch hospodárenia konsolidovaného celku, stave majetku a záväzkov, ako aj o hlavných investičných a spoločenských aktivitách uplynulého roka a víziách do ďalšieho obdobia.

Záverom by som sa chcel úprimne poďakovať poslancom obecného zastupiteľstva, zamestnancom obecného úradu, vedeniu a pedagogickým i nepedagogickým zamestnancom oboch našich škôl, členom spoločenských organizácií a všetkým občanom Brusna, ktorí svojou prácou, podporou a aktívnym prístupom prispeli k rozvoju našej obce.

Ing. Igor Švec
Starosta obce

2. Identifikačné údaje obce

Názov organizácie:	Obec Brusno
Sídlo organizácie:	Obecný úrad Brusno, Ondrejská 360/1, 976 62 Brusno
IČO:	00313491
Štatutárny orgán obce:	Starosta - Ing. Igor Švec
Telefón:	048/4701021
Mail:	obec@brusno.sk
Webová stránka:	www.brusno.sk

2.1. Rozpočtové organizácie obce

Názov RO, IČO	Sídlo RO	Telefón, mail, web
Základná škola s materskou školou v Brusne IČO: 35677805	Školská 622, 976 62 Brusno	048/4194369 alexander.sabo2@gmail.com www.zsbrusno.sk
Základná umelecká škola Brusno IČO: 35677872	Pod Dubinkou 212, 976 62 Brusno	0911 789 044 zus.brusno@zusbrusno.sk www.zusbrusno.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: **Ing. Igor Švec**

Zástupca starostu: **JUDr. Tomáš Hláčik**

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce Brusno zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce Brusno na štyri roky. Obecné zastupiteľstvo obce Brusno má 9 poslancov: **JUDr. Tomáš Hláčik**

PharmDr. Miloš Ďuriančik
Mgr. Ivana Hrončeková
Ing. Ján Vaník
Pavol Lihan
Michal Núdzik
JUDr. Zuzana Hrušková
Mgr. Dušan Krakovský
Mgr. Matej Parobek

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce zložený z pracovníkov obce. Zabezpečuje administratívne a organizačné veci obecného zastupiteľstva a starostu obce a poskytuje služby občanom.

Pri obecnom zastupiteľstve pôsobia nasledujúce komisie, zložené z poslancov a obyvateľov obce Brusno:

- Komisia na ochranu verejného záujmu podľa zákona č.357/2004 Z. z. v z.n.p.
- Komisia na prešetrovanie sťažností podľa čl.6 ods.4 písm.b) smernice obce o vybavovaní sťažností
- Komisia životného prostredia a výstavby, lesného a vodného hospodárstva
- Komisia finančná
- Kultúrno – školská a športová komisia
- Komisia na ochranu verejného poriadku
- Sociálno – zdravotná komisia

Obec Brusno je zriaďovateľom Základnej školy s materskou školou Brusno a Základnej umeleckej školy Brusno. Riaditeľom Základnej školy s materskou školou je Mgr. Alexander Šabo a riaditeľkou Základnej umeleckej školy je Mgr. Zuzana Kučeráková. Tieto účtovné jednotky sú súčasťou konsolidovaného celku. Počet zamestnancov konsolidovaného celku je 89, z toho 7 vedúcich zamestnancov.

Výročná správa obce obsahuje informácie o konsolidovanom celku obce Brusno, ktorý je tvorený konsolidujúcou účtovnou jednotkou obcou Brusno a konsolidovanými účtovnými jednotkami, t.j. Základnou školou s materskou školou Brusno a Základnou umeleckou školou Brusno. Pri konsolidácií bola použitá metóda úplnej konsolidácie a konsolidácia bola vykonaná v zmysle Opatrenia Ministerstva financií SR zo 17.decembra 2008 č. MF/2752/2008-31 v znení neskorších predpisov.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie: Poslaním obce Brusno je zabezpečovať všestranný rozvoj jej územia, chrániť unikátne prírodné dedičstvo Horehronia a neustále skvalitňovať životné podmienky pre všetkých obyvateľov. Prostredníctvom transparentného výkonu samosprávnych funkcií a efektívneho hospodárenia s verejnými prostriedkami vytvárame bezpečné, čisté a moderné prostredie. Našou prioritou je rozvoj kvalitnej občianskej infraštruktúry, podpora kúpeľnej a

turistickej tradície obce, posilňovanie komunitného života a otvorený dialóg s občanmi a partnermi pôsobiacimi na území samosprávy.

Vízie: Našou víziou je profilovať Brusno ako modernú, prosperujúcu a environmentálne zodpovednú kúpeľnú obec Horehronia, ktorá je atraktívnym a stabilným domovom pre všetky generácie. Chceme byť samosprávou s rozvinutou infraštruktúrou, ktorá citlivo spája moderné technológie s vidieckym charakterom a prírodným dedičstvom. Predstavujeme si obec, ktorá je ekonomicky stabilná, sociálne solidárna, energeticky sebestačnejšia a ponúka bohaté možnosti pre kultúrne, športové a voľnočasové aktivity – obec, ktorá je skutočným a bezpečným domovom.

Ciele:
Rozvoj infraštruktúry a modernizácia

- **Obnova majetku:** Pokračovať v systematickej rekonštrukcii miestnych komunikácií, chodníkov a inžinierskych sietí.
- **Modernizácia osvetlenia a sietí:** Zefektívňovať správu obecného majetku implementáciou energeticky úsporných riešení a modernizáciou verejného osvetlenia.
- **Dostupnosť:** Zvyšovať bezpečnosť dopravy a rozvíjať cyklotrasy či pešiu infraštruktúru.

Životné prostredie a odpadové hospodárstvo

- **Odpadové hospodárstvo:** Zvyšovať podiel separovaného odpadu a znižovať objem zmesového komunálneho odpadu.
- **Verejný priestor:** Udržiavať a skvalitňovať verejné priestranstvá s dôrazom na estetický vzhľad obce ako významného kúpeľného a turistického bodu regiónu.

Sociálna oblasť, školstvo a rodinná politika

- **Podpora rodín:** Vytvárať priaznivé podmienky pre mladé rodiny s cieľom stabilizovať demografický vývoj v obci.
- **Služby pre seniorov:** Rozvíjať terénne sociálne služby, opatrovateľskú službu a podporovať aktivity klubu dôchodcov.
- **Komunitný rozvoj:** Vytvárať podmienky pre integráciu zraniteľných skupín obyvateľstva.
- **Rozvoj ZŠ s MŠ Brusno:** Zabezpečiť vysokú kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu a investovať do modernizácie interiérového aj exteriérového vybavenia základnej a materskej školy.

Kultúra, šport a spoločenský život

- **Spolková činnosť:** Aktívne spolupracovať s miestnymi občianskymi združeniami, dobrovoľnými hasičmi a športovými klubmi.
- **Tradície:** Zachovať organizovanie tradičného kultúrno-spoločenského podujatia „Čipkárskô“, ktoré upevňuje identitu obce a susedské vzťahy.
- **Športová infraštruktúra:** Modernizovať a udržiavať športové areály pre deti aj dospelých.

Efektívny výkon samosprávy a financie

- **Finančná stabilita:** Zabezpečiť transparentné, vyrovnané a zodpovedné rozpočtové hospodárenie.
- **Mimorozpočtové zdroje:** Maximálne využívať možnosti financovania rozvojových projektov z eurofondov, plánu obnovy a dotácií.
- **Otvorená samospráva:** Zlepšovať informovanosť občanov prostredníctvom moderných komunikačných kanálov (web, sociálne siete)

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Výročná správa obce obsahuje informácie o konsolidovanom celku obce Brusno, ktorý je tvorený konsolidujúcou účtovnou jednotkou obcou Brusno a konsolidovanými účtovnými jednotkami, t.j. Základnou školou s materskou školou Brusno a Základnou umeleckou školou Brusno. Pri konsolidácií bola použitá metóda úplnej konsolidácie a konsolidácia bola vykonaná v zmysle Opatrenia Ministerstva financií SR zo 17.decembra 2008 č. MF/2752/2008-31 v znení neskorších predpisov.

5.1. Geografické údaje

Obec Brusno leží v severnej časti Banskobystrického kraja 20 km severovýchodne od krajského mesta. V rámci Banskobystrického okresu leží v jeho severovýchodnej časti. Brusno na západe hraničí s Hiadľom a Medzibrodom, na juhu s Ľubietovou a na východe s Pohronským Bukovcom, obcami Banskobystrického okresu. Na juhovýchode hraničí s Predajnou, na východe s Nemeckou, Ráztokou a Jasením, obcami Breznianskeho okresu. Na severe má spoločné hranice s obcami Liptovská Osada a Liptovská Lužná, ktoré ležia v okrese Ružomberok v Žilinskom kraji.

Obec sa nachádza medzi horstvami Nízkych Tatier a Slovenského Rudohoria, v západnej časti okresu Banská Bystrica, severovýchodne od okresného mesta. Rozkladá sa na obidvoch

brehoch rieky Hrona. Brusno je v rámci Slovenska situované takmer v jeho geometrickom strede, ktorý sa nachádza neďaleko na juhozápadnom úpätí Vepra (1339 m).

Z pravej strany do údolia Hrona spadá južné predhorie Nízkych Tatier s masívom Prašivá. Reliéf je značne členitý, zvlnený a jednotlivé vyvýšeniny dosahujú až nad 1500 m nad morom (Veľká Chochuľa 1754 m – najvyšší vrchol Prašivej, Veľké Košarisko 1682 m, Lučatínska Hoľa 1588 a Kabanec 1535 m). Tieto vyvýšeniny majú typický hôľny charakter – nie sú bralnaté, svahy sú hladké, v lete zelené, v zime zas oslnivo biele. Okolie obce je okrem nízkej zníženiny v údolí Hrona hornaté, tu sa rozkladajú lúky, pastviny a hlavne lesy.

Rieka Hron preteká obcou v dĺžke asi 2 km, priberá prítoky: Sopotnicu – pravobežný a Brusnianku – ľavobežný. Sopotnica – 12,6 km dlhý pravostranný prítok Hrona bystrinného charakteru, pramení v Nízkych Tatrách pod Veľkou Chochuľou vo výške okolo 1402 m nad morom. Brusnianka- ľavostranný prítok Hrona, je dlhý 8,8 km. Pramení v západnej časti Slovenského Rudohoria pod Kolbou vo výške okolo 955 m nad morom.

Katastrálne územie obce Brusno vymedzené na základe platnej administratívnej hranice má rozlohu 4351 ha.

Podľa geomorfologického členenia leží severná časť katastrálneho územia obce Brusno vo Fatransko – tatranskej oblasti, v celku Nízke Tatry, podcelku Ďumbierske Tatry a časti Prašivá a v celku Horehronské podolie, podcelku Lopejská kotlina. Južná časť katastrálneho územia patrí do oblasti Slovenského rudohoria, celku Veporské vrchy a podcelku Čierťaž.

Súradnice:	48°79' Zemepisná šírka	19°38' Zemepisná dĺžka
Nadmorská výška:	1753 mnm	najvyšší bod Veľká Chochuľa
	533 mnm	najnižší bod Koryto Hrona

5.2. Demografické údaje

Demografický vývoj a štruktúra obyvateľstva patria medzi kľúčové faktory, ktoré priamo ovplyvňujú hospodárenie, plánovanie rozpočtu a rozsah verejných služieb Obce Brusno. Počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci určuje nielen výšku podielových daní zo štátneho rozpočtu, ale aj požiadavky na kapacity materskej a základnej školy, rozvoj občianskej infraštruktúry a zabezpečenie terénnych sociálnych a opatrovateľských služieb pre seniorov. Nasledujúce podkapitoly prinášajú podrobný prehľad o vývoji počtu obyvateľov, ich vekovom a rodovom zložení, ako aj o národnostnej a náboženskej štruktúre v obci.

5.2.1 Vývoj počtu obyvateľov

ROK	OBYVATELIA
2013	2113
2014	2124
2015	2149
2016	2128
2017	2118
2018	2139
2019	2136
2020	2152
2021	2141
2022	2139
2023	2125
2024	2118
2025	2098

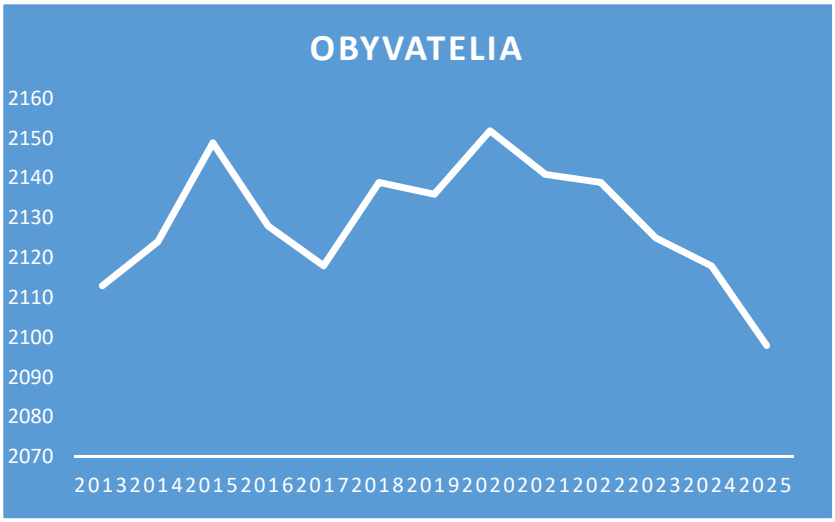

Uvedená tabuľka a graf demografického vývoja dokumentujú priebeh počtu obyvateľov s trvalým pobytom v obci Brusno za sledované obdobie rokov 2013 až 2025. Z údajov je zrejmé, že krivka vývoja počtu obyvateľov mala v prvej polovici sledovaného obdobia stúpajúcu tendenciu s dvoma výraznejšími vrcholmi v rokoch 2015 (2 149 obyvateľov) a 2 020, kedy obec zaznamenala historické maximum na úrovni 2 152 obyvateľov.

Od roku 2020 však obec Brusno, v súlade so všeobecným celonárodným trendom na slovenskom vidieku a najmä v regióne Horehronia, čelí postupnému demografickému poklesu. V období medzi rokmi 2020 a 2025 klesol počet obyvateľov o 54 osôb na konečných 2 098 obyvateľov k 31. 12. 2025. Tento trend je spôsobený predovšetkým prirodzeným úbytkom obyvateľstva (prevažujúci počet úmrtí nad narodenými) a čiastočne aj migračným úbytkom (odchod mladých ľudí za prácou a vzdelaním do väčších miest).

Pre stabilizáciu tohto vývoja a udržanie mladých rodín v obci zostáva pre samosprávu kľúčovou prioritou rozvoj občianskej infraštruktúry – predovšetkým podpora a modernizácia Základnej školy s materskou školou a Základnej umeleckej školy, rozširovanie voľnočasových a športových areálov a cielená bytová a pozemková politika, ktoré spoločne zvyšujú atraktivitu obce Brusno ako ideálneho miesta pre život.

5.2.2. Populácia

Populácia			
Rok 2025	do 18 r.	nad 18 r.	Spolu
Muži	176	853	1029
Ženy	150	919	1069
Spolu	326	1772	2098

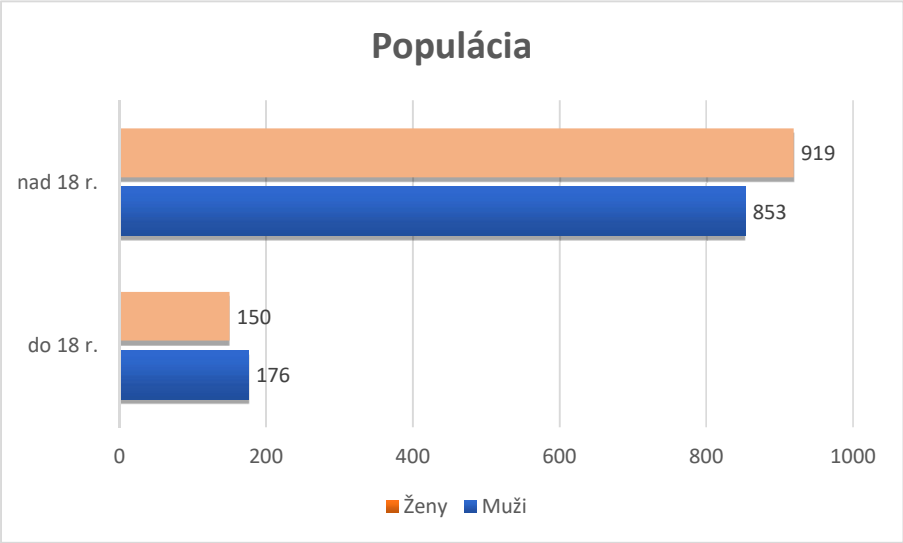

Detailný pohľad na štruktúru obyvateľstva obce Brusno v roku 2025 podľa veku a pohlavia poukazuje na špecifické demografické rozloženie. Z celkového počtu 2 098 obyvateľov tvorili ženy väčšinu s počtom 1 069 (50,95 %), kým podiel mužov predstavoval 1 029 osôb (49,05 %). Tento mierny nepomer v prospech ženskej populácie je typickým znakom demografického vývoja na Slovensku, najmä vo vyšších vekových kategóriách.

Z hľadiska vekového zloženia sa populácia delí na dve základné skupiny:

- **Mládež do 18 rokov:** Predstavuje predproduktívnu zložku obyvateľstva s celkovým počtom **326 detí a mladistvých**, čo tvorí približne **15,5 %** z celkovej populácie obce. V tejto kategórii mierne dominujú chlapci/muži (176) nad dievčatami/ženami (150). Stabilná prítomnosť viac ako troch stoviek detí potvrdzuje opodstatnenosť dlhodobých investícií obce do udržiavania a modernizácie Základnej školy s materskou školou a Základnej umeleckej školy Brusno.
- **Dospelá populácia nad 18 rokov:** Tvorí ju **1 772 obyvateľov**, čo predstavuje **84,5 %** obyvateľstva obce. V tejto kategórii je zjavná prevaha žien (919) nad mužmi (853). Vzhľadom na celkový trend starnutia populácie v regióne táto početná skupina kladie zvýšené nároky na rozvoj sociálnych služieb a opatrovateľskej starostlivosti samosprávy.

Analýza tejto vekovej štruktúry poskytuje obci dôležitý základ pre plánovanie sociálnej politiky, optimalizáciu školských kapacít, podporu športových aktivít mládeže a cielenú tvorbu voľnočasových programov pre dospelých a seniorov

Vek	Muži	Ženy	Spolu
0-3	18	20	38
3-6	25	23	48
6-15	95	81	176
15-18	38	26	64
18-25	69	64	133
25-65	573	553	1126
65-100	211	302	513
Spolu	1029	1069	2098

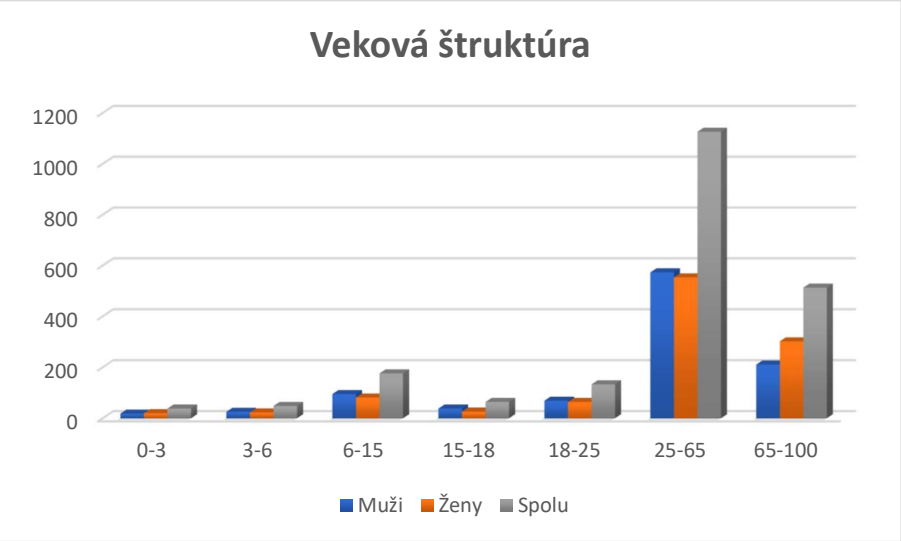

Predložená tabuľka a graf poskytujú detailnú demografickú analýzu štruktúry obyvateľstva obce Brusno podľa vekových kategórií a pohlavia k rozhodujúcemu dátumu. Z celkového počtu 2 098 obyvateľov tvorili ženy väčšinu s počtom 1 069 (50,95 %), kým podiel mužov predstavoval 1 029 osôb (49,05 %).

Podrobné rozdelenie obyvateľstva do vekových skupín odhaľuje nasledujúce strategické trendy:

- **Deti a školská mládež (0 – 15 rokov):** V predškolskom veku (kategórie 0-3 a 3-6 rokov) eviduje obec spolu 86 detí. Najpočetnejšou skupinou v rámci detskej populácie sú žiaci vo veku 6 – 15 rokov, ktorých je v obci presne 176. Táto silná skupina detí školského veku plne potvrdzuje opodstatnenosť investícií a zriaďovateľskej funkcie

obce voči Základnej škole s materskou školou Brusno a Základnej umeleckej škole Brusno.

- **Mládež a mladí dospelí (15 – 25 rokov):** Kategória stredoškolákov (15-18 rokov) zahŕňa 64 obyvateľov a kategória mladých dospelých do 25 rokov zahŕňa 133 obyvateľov, kde taktiež sledujeme relatívne vyrovnaný rodový pomer.

- **Ekonomicky aktívna populácia (25 – 65 rokov):** Tvorí jednoznačné jadro a najpočetnejšiu skupinu v obci s počtom 1 126 obyvateľov, čo predstavuje 53,67 % z celkového počtu obyvateľov. V tejto kategórii je zastúpenie oboch pohlaví takmer vyrovnané (573 mužov a 553 žien). Táto stabilná produktívna základňa generuje hlavné príjmy obce z podielových a miestnych daní.

- **Obyvateľstvo v poproduktívnom veku (65 – 100 rokov):** Predstavuje druhú najsilnejšiu skupinu s počtom 513 obyvateľov (24,45 % populácie obce). V tejto kategórii seniorov sa výrazne prejavuje fenomén maskulinity a vyššieho veku dožitia u žien, pričom ženy (302) prevyšujú počet mužov (211) o takmer 10 %. Vysoký podiel obyvateľov v seniorskom veku (takmer štvrtina obce) kladie zvýšené nároky na rozpočet v oblasti sociálnych vecí a rozvoja opatrovateľských služieb.

Záverom možno konštatovať, že hoci má obec Brusno zdravé jadro obyvateľov v produktívnom veku, prejavujú sa u nej celospoločenské trendy starnutia populácie. Pre strategické smerovanie samosprávy z toho vyplýva nevyhnutnosť pokračovať v modernizácii infraštruktúry pre rodiny s deťmi (školy, športové areály), čím sa podporí udržanie mladých ľudí v obci, a zároveň systematicky pripravovať kapacity pre rozširovanie sociálnej starostlivosti o starších spoluobčanov.

5.2.3. Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva

Demografický profil obce Brusno dopĺňajú údaje o národnostnom zložení a náboženskom vyznaní obyvateľov, ktoré vychádzajú z výsledkov posledného oficiálneho sčítania obyvateľov (SODB).

Národnostná štruktúra:

Z hľadiska národnostnej príslušnosti absolútnu väčšinu obyvateľstva tvoria občania **slovenskej národnosti**, čo zásadne formuje miestny kultúrno-spoločenský život. Popri dominantnej väčšine majú v obci minoritné zastúpenie aj tieto národnosti:

- **Slovenská** (majorita)

- **Česká**
- **Maďarská**
- **Poľská**
- **Ruská**

2. Štruktúra podľa náboženského vyznania

Náboženská štruktúra obyvateľov obce je založená na kresťanských tradíciách. Väčšina veriacich obyvateľov obce Brusno sa hlási k nasledujúcim cirkvám:

- **Rímskokatolícka cirkev** (najpočetnejšie zastúpenie)
- **Evanjelická cirkev augsburského vyznania**
- **Gréckokatolícka cirkev**

Zvyšnú časť obyvateľstva tvoria občania iných vyznaní alebo obyvatelia bez náboženského vyznania. Samospráva dlhodobo podporuje náboženskú toleranciu a pokojné spolunažívanie všetkých komunít v obci.

5.3. Ekonomické údaje

Úroveň nezamestnanosti priamo ovplyvňuje kúpnu silu obyvateľstva a stabilizačné podmienky v obci.

- **Počet evidovaných nezamestnaných k 31. 12. 2024: 46 osôb**
- **Počet evidovaných nezamestnaných k 31. 12. 2025: 50 osôb**

Z medziročného porovnania vyplýva, že k 31. 12. 2025 došlo v obci Brusno k miernemu nárastu počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie o 4 osoby (zo 46 osôb v roku 2024 na 50 osôb v roku 2025). Napriek tomuto nepatrnému zvýšeniu sa celková miera nezamestnanosti v obci naďalej udržiava na nízkej a stabilnej úrovni.

Tento priaznivý stav je dlhodobo ovplyvnený dobrou dopravnou dostupnosťou do ekonomických centier regiónu (Banská Bystrica, Brezno), ako aj stabilnou prítomnosťou lokálnych zamestnávateľov priamo v obci v oblasti kúpeľníctva, školstva a nadväzujúcich služieb. Obec Brusno k sociálnej stabilite aktívne prispieva zapájaním uchádzačov do menších obecných služieb a údržby verejných priestranstiev.

5.4. Symboly obce

Erb Brusna

Má túto podobu: v hornej striebornej polovici deleného štítu zlatý modro lemovaný kríž sv. Ondreja, v dolnej modrej polovici pod striebornou položenou kosou so zlatým poriskom

strieborné položené kladivo so zlatou rukoväťou nad striebornou nákovou, vpravo strieborná osla v zlatom rohu.

Zlatú možno nahradiť žltou, striebornú bielou. Pri čierno-bielom naznačení farieb ich možno vyjadriť takto: zlatá je jemne bodkovaná, strieborná ostáva voľná a modrá je vodorovne šrafovaná.

Vlajka

Vlajku tvorí v bielom liste žltý, modro lemovaný kríž sv. Ondreja. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi.

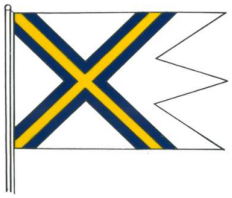

Pečať

Pečať Brusna je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC BRUSNO. Priemer pečate je 35 mm, čo zodpovedá domácim zvyklostiam a je tiež v súlade s predpismi o používaní okrúhlych pečiatok s obecnými symbolmi.

Erb, pečať a vlajka predstavujú trojicu najvýznamnejších symbolov obce. Od nich možno odvodiť ďalšie brusnianske symboly:

- zástava Brusna,
- krátka zástava Brusna,
- koruhva,
- znaková zástava Brusna,

- kombinovaná, alebo tiež „veľká“ koruhva Brusna,
- štandarda starostu Brusna,
- okrúhle pečiatky s obecným symbolom.

5.5. História obce

Existencia obcí Brusno a Sv. Ondrej je prvýkrát písomne doložená v roku 1424. V súpise domény hradného panstva Ľupča sú obe obce uvedené pod jediným spoločným názvom villa utraque Zenthandras, teda ako obe obce svätoondrejské. Obe sídla ležali na území Ľupčianskeho hradného panstva a boli teda považované za poddanské osady Ľupčianskeho hradu. Práve s históriou tohto hradu a rovnomenného panstva sú späté najstaršie dejiny Brusna a Sv. Ondreja.

Brusno aj Sv. Ondrej boli poľnohospodárskymi sídlami. Prospektori, ktorí hľadali v chotároch oboch obcí drahé kovy, zastavili svoju činnosť vzhľadom na nerentabilnosť ťažby ešte v priebehu stredoveku. Počas celého stredoveku bol Sv. Ondrej významnejším sídlom ako Brusno. Dôkazom bola existencia kostola stojaceho na dnešnom mieste prinajmenšom už v 15. storočí.

Typickým zamestnaním obyvateľov bol podomový obchod (už v 18. storočí). Podomových obchodníkov nazývali obyvatelia čipkármi. Toto pomenovanie získali podľa tovaru (paličkované čipky), s ktorým odchádzali obchodovať do ďalekých krajín. Pomenovanie im však zostalo aj potom, keď k obchodu s čipkami pridali drevené výrobky, riad, rôzne tkaniny a výrobky zo železa. K veľkému rozmachu podomového obchodu (čipkárstva) došlo v oboch obciach najmä v 19. storočí.

V roku 1860 sa stal Sv. Ondrej dočasne sídlom slúžnovského okresu v rámci Zvolenskej župy. Úrad slúžnovského okresu sídlil v dodnes existujúcom dvojpodlažnom barokovom objekte pochádzajúcom z druhej polovice 18. storočia (tzv. slúžnovský dom), ktorý bol postavený priamo pod kostolom. Po premiestnení okresného úradu sídlil v budove notariát. Od roku 1892 sa notársky úrad o budovu delil so žandárskou stanicou, ktorá tu mala svoje sídlo až do roku 1941.

Železničná trať z Banskej Bystrice do Podbrezovej so zastávkou v Brusne bola vybudovaná v roku 1884.

V druhej polovici 19. storočia sa obyvateľstvo Brusna a Sv. Ondreja venovalo roľníctvu, chovu hospodárskych zvierat a podomovému obchodu. Časť obyvateľov sa zamestnala v

železiarskych podnikoch na Horehroní a časť zostala pracovať v lesníctve. Boli však aj takí, ktorí sa rozhodli riešiť svoju neľahkú životnú situáciu vysťahovalectvom. Počas 1. ČSR aj napriek ťažkej hospodárskej situácii bola do obcí zavedená elektrická energia a vodovod, vo Sv. Ondreji sa zriadil poštový úrad a postavila sa strojová píla.

Počas 2. svetovej vojny sa obyvatelia Brusna a Sv. Ondreja aktívne zapojili do SNP. Najťažšie boje sa odohrávali vo vtedy k Sv. Ondreju patriacej osade Bukovec počas zimy na prelome rokov 1944 a 1945. Práve tu, v dome Jozefíny Rybárovej, boli 3. novembra 1944 zajatí povstaleckí generáli J. Golian a R. Viest. Obyvatelia osady boli za svoju pomoc partizánom 21. februára 1945 potrestaní – nacisti Bukovec úplne vypálili. Oddiely rumunskej a Červenej armády oslobodili 22. marca 1945 Sv. Ondrej a o deň neskôr, 23. marca 1945, aj Brusno.

V období komunistickej diktatúry sa pristúpilo k zlúčeniu dovtedy dvoch samostatných obcí Brusno a Sv. Ondrej. Už viackrát predtým avizované zlúčenie odkladané pre protesty občanov sa stalo realitou v roku 1960. Nová obec dostala aj úplne nový názov – Hronov. V roku 1974 sa obec znovu premenovala na Brusno.

5.6. Pamiatky

Dom tradičných umení

Dnes Dom tradičných umení, ktorý prešiel poslednou rekonštrukciou v rokoch 2004-2005 je najstaršou zachovanou svetskou budovou v Brusne. Pôvodne bola vybudovaná v druhej polovici 18. storočia ako ubytovňa pre posádku vojakov. Neskôr tam dočasne sídlil úrad slúžnovského okresu Brezno a od roku 1878 sídlil v budove notariát, ktorý sa neskôr delil o budovu so žandárskou stanicou. V druhej polovici 20. storočia tam bola ľudová škola umenia a školské dielne. Po rozsiahlej rekonštrukcii v súčasnom období slúži žiakom Základnej umeleckej školy na výtvarné a keramické práce. Taktiež slúži aj pre príležitostné umelecké výstavy.

Rímskokatolícky kostol sv. Ondreja

Gotický sakrálny objekt bol postavený v dominantnej vyvýšenej polohe nad riekou Hron niekedy v priebehu **15. storočia**. Farská kronika uvádza, že v roku 1503 už chrám s istotou stál.Veľmi cenným historickým dôkazom je závet významného banskobystrického mešťana, podnikateľa a hlavného komorského grófa **Michala Königsbergera** († 1505). Ten vo svojom testamente zanechal kostolu vo Svätom Ondreji sumu 20 zlatých na najnutnejšie potreby.

Kúpele Brusno

Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1818, ale až do roku 1834, kedy sa začala stavba prvého kúpeľného domu, dokončeného v roku 1837, sa v dokumentoch neuvádza kúpeľné využitie prameňov. Prvá sezóna v kúpeľoch sa začala v roku 1838 a trvala až do roku 1859, kedy kúpeľný dom zhorel a bol obnovený v roku 1861. Počas druhej svetovej vojny boli kúpele v zlom technickom stave, ktorý ešte zhoršil požiar v roku 1947 a o ich obnovu sa postaral až komunistický štát, ktorý kúpele v roku 1948 znárodnil. Najväčšie architektonické zmeny zaznamenali kúpele po roku 1974, kedy sa začalo s výstavbou pavilónu Poľana, ktorý bol otvorený v roku 1985. V súčasnosti sú Kúpele Brusno akciovou spoločnosťou.

Socha Krista v Getsemanskej záhrade

V časti obce Kúpele Brusno v tesnej blízkosti Kaplnky sv. Anny je postavená socha Krista v Getsemanskej záhrade. Sochu vytesal v roku 1923 akademický sochár Július Bártfay. Toto dielo bolo vyrobené z dvoch kamenných blokov, ktoré sa spojili. Sochu venovali Kúpeľom Anton Križan a Vojtech Šuhajda a dodnes patrí k neodmysliteľnej súčasti areálu v blízkosti Kaplnky sv. Anny.

6. Plnenie úloh obce

Obec Brusno ako samostatný samosprávny územný a správny celok Slovenskej republiky plnila v hodnotenom období svoje zákonné úlohy v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, Ústavou SR a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Hlavným cieľom samosprávy pri výkone jej samosprávnych funkcií a preneseného výkonu štátnej správy bolo komplexné zabezpečovanie potrieb obyvateľov, ochrana životného prostredia, rozvoj verejnej infraštruktúry a zachovávanie kúpeľnej a kultúrnej tradície obce. Všetky samosprávne kompetencie, od správy obecného majetku, cez nakladanie s komunálnym odpadom, údržbu verejných priestranstiev až po poskytovanie sociálnych služieb, boli realizované s dôrazom na efektívnosť, hospodárnosť a transparentnosť.

Kľúčovým pilierom pri plnení úloh bolo zabezpečenie kvalitného výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom dvoch rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou – Základnej školy s materskou školou Brusno a Základnej umeleckej školy Brusno. Nasledujúci prehľad podrobne dokumentuje konkrétne aktivity, investičné projekty a opatrenia, ktoré obec v hodnotenom roku úspešne zrealizovala s cieľom zvýšiť kvalitu života našich občanov.

Prehľad plnenia originálnych a prenesených kompetencií obce:

- **Originálne (samosprávne) kompetencie obce:** Obec Brusno v roku 2025 samostatne zabezpečovala správu a údržbu obecného majetku a miestnych komunikácií, prevádzku verejného osvetlenia, zber a nakladanie s komunálnym odpadom, prevádzku čističky odpadových vôd (ČOV), údržbu verejnej zelene a cintorínov, poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby, podporu kultúry, športu a spolkového života, ako aj prevádzku originálnych školských kompetencií (materská škola, školský klub detí, školská jedáleň, centrum voľného času a základná umelecká škola).

- **Prenesený výkon štátnej správy:** Obec zabezpečovala najmä základné školstvo (Základná škola Brusno), výkon matričnej činnosti a ohlasovne pobytu, agendu spoločného obecného úradu na úseku stavebného poriadku, ochranu prírody a krajiny, správu miestnych komunikácií a úlohy na úseku civilnej ochrany a ochrany pred požiarmi.

6.1. Výchova a vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie detí v obci zabezpečuje Základná škola s materskou školou Brusno. Základná škola s materskou školou Brusno plní úlohy v oblasti prenesených kompetencií v rámci vzdelávania. Organizačné útvary školy – materská škola, centrum voľného času, školský klub detí, školská jedáleň plnia úlohy v oblasti originálnych kompetencií.

Na mimoškolské aktivity je zriadená Základná umelecká škola Brusno, ktorá zabezpečuje činnosť v štyroch odboroch – hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom. Základná umelecká škola v Brusne, ktorá vznikla v roku 1969, je v súčasnosti školou, ktorú navštevuje 270 žiakov. Riaditeľstvo školy má sídlo v Brusne, a elokované pracoviská v Ľubietovej, v Medzibrode, v Nemeckej, v Priechode, na Strelníkoch, v Moštenici a v Jasení.

V obci sídli Súkromné špeciálno-pedagogicko poradenské centrum, ktoré poskytuje psychologickú, špeciálno-pedagogickú, logopedickú starostlivosť prednostne deťom od narodenia (raná starostlivosť) do pätnástich rokov, ale aj klientom mimo tejto vekovej kategórie. Zabezpečuje komplexnú diagnostiku a následnú odbornú starostlivosť – stimuláciu, terapiu, reedukáciu, poradenstvo rodičom a pedagógom, tiež odporúča spoluprácu s ďalšími odborníkmi (pediater, neurológ, rehabilitačný pracovník a pod.)

Základná umelecká škola Brusno

Prehľad počtu žiakov v školskom roku 2025/2026:

individuálna forma : 136 žiakov
skupinová forma: 134 žiakov
spolu: 270 žiakov / nahlásených k 15.9.2025/

Ciele ZUŠ

Hudobný odbor – ponúknuť žiakom vo všetkých formách vzdelávania komplexné základné hudobné vzdelanie, orientáciu v umení a kultúre. Rozšíriť všeobecný prehľad vo vývoji európskej hudby jednotlivých štýlových období. prostredníctvom prepracovanej metodiky so zreteľom na individuálny prístup k žiakovi, rozvíjať predstavivosť, kreativitu a racionálne myslenie. V hudobnom odbore poskytnúť aj možnosť rozšíreného vyučovania pre mimoriadne talentované deti a deti predškolského veku / od piatich rokov/.
Klásť dôraz na prezentáciu žiakov a školy na verejných koncertoch, súťažiach a prehliadkach.

Výtvarný odbor – poskytnúť žiakom komplexný spôsob poznávania umeleckého prostredia. metodika sa zameriava na rozvoj senzibility, racionality, intuície, intelektu, kreativity, fantázie a temperamentu. Výtvarný odbor poskytne možnosť štúdia aj deťom predškolského veku – od piatich rokov. Vo Výtvarnom odbore získajú deti zručnosť v týchto výtvarných technikách: kresba, maľba, grafika, dekoratívna činnosť, práca s materiálom, práca s hlinou, drevom , kovom a iné netradičné techniky. Prezentovať sa formou výstav, výtvarných súťaží a tvorivých dielní.

Literárno-dramatický odbor – poskytnúť žiakom dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, ktorými sa pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov. Pri dramatizácii hry sa žiaci musia vedieť vyrovnávať a prispôsobovať danej situácii s využitím výrazových prostriedkov i vlastnej fantázie.

Profil absolventov

Na základe vypracovaných kritérií profilu absolventov ZUŠ, nachádzajúcich sa v ŠkVP je potrebné - kvalifikovane pripravovať žiakov štvrtého ročníka prvej časti prvého stupňa na záverečné skúšky primárneho umeleckého vzdelávania a aj žiakov štvrtého ročníka druhej časti prvého stupňa na záverečné skúšky nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania.
Základná umelecká škola v Brusne je dôstojnou školskou inštitúciou vplývajúcou na formovanie pozitívneho vzťahu detí a mládeže k umeleckému vzdelávaniu, s kvalifikovanými a láskavým kolektívom. Ponúka kvalitný školský vzdelávací program, profesionalitu pedagógov, tradíciu a hodnoty. Upriamuje pozornosť na individualitu žiaka a formuje ho aj ako človeka. Škola má ambíciu byť kľúčovou nositeľkou a šíriteľkou kultúry a umenia predovšetkým v mieste svojho pôsobenia : v Brusne, v Medzibrode, v Ľubietovej, v Strelníkoch, v Nemeckej, v Jasení, Moštenici a Priechode .

Základná škola s materskou školou Brusno

Prenesené kompetencie: základná škola (218 detí), materská škola (80 detí)
Originálne kompetencie:, školská jedáleň (potenciálni stravníci 298), školský klub detí (76 detí), centrum voľného času (193 detí)

Školský klub detí

V školskom roku 2025/2026 navštevovalo školský klub detí 76 žiakov.
Výchovná činnosť v ŠKD sa člení podľa dní v týždni na Spoločensko-vedná oblasť, Pracovno-technická oblasť, Esteticko-výchovná oblasť a telovýchovná, zdravotná a športová oblasť. Vo všetkých oblastiach prevláda hravá a záujmová činnosť, vedomosti, zručnosti a talent detí sa využíva pri rôznych školských akciách, tiež pri športových a vedomostných súťažiach. Podieľajú sme sa na výzdobe školy a obce. Pri príprave na vyučovanie sa zameriava napísanie domácich úloh a precvičovaniu učiva, pričom je snaha venovať sa hlavne slabším a integrovaným žiakom. Tento školský rok bol zameraný na čitateľskú gramotnosť. Na túto činnosť bola využívaná školská knižnica a detské časopisy.

Centrum voľného času

V školskom roku 2025/2026 navštevovalo CVČ 193 detí.
Základná škola ponúka v rámci centra voľného času pravidelnú záujmovú činnosť, a to: volejbal, futbal, moderná gymnastika, informatika, florbal, filmový krúžok, angličtinu a tanečný krúžok.

Materská škola

V školskom roku 2025/2026 navštevovalo materskú školu 80 detí.
Výchovno – vzdelávaciu činnosť v materskej škole vykonávali učiteľky a učiteľ predprimárneho vzdelávania, ktoré spĺňajú podmienky odbornej a pedagogickej spôsobilosti podľa zákon NR SR č. 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a o odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Túto činnosť vykonávalo 7 pedagogických zamestnancov vrátane zástupkyne riaditeľa ZŠ s MŠ pre MŠ.
O čistotu priestorov materskej školy a dodržiavanie hygienických predpisov sa staral jeden prevádzkový zamestnanec.

Školská jedáleň

Školské stravovanie je v kompetencii vedúcej školského stravovania a päť zamestnancov v prevádzke, ktorí zabezpečovali celodenné stravovanie pre deti a obedy pre zamestnancov.

6.2. Zdravotníctvo

V priestoroch zrekonštruovaného zdravotného strediska poskytujú občanom zdravotnú starostlivosť:

Ambulancia praktického lekára pre deti a dorast: MUDr. Andrea Černianska

Ambulancia praktického lekára pre dospelých: VLD BRUSNO ,s.r.o. - MUDr. Benjamín Borš .

Dopravná záchranná služba: Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o

Lekáreň: Lekáreň PLUS

ARACHNAE s.r.o. MUDr. Pavúková Eva

Kúpele Brusno

K liečebným účinkom sa využívajú pramene prírodných liečivých minerálnych vôd klasifikovaných ako „prírodná minerálna voda, vysoko mineralizovaná, kyselka, hydrogén-uhličitanovo-síranovo, vápenato-horečnatá so zvýšeným obsahom hydrogén uhličitanov a síranov, so zvýšeným obsahom vápnika, horčíka a fluoridového iónu, slabo kyslá, studená.

Využívajú sa štyri minerálne pramene – Ondrej, Ludvik, Paula a Ďumbier, všetky pramene majú prakticky rovnaké chemické zloženie, pričom všetky sú využívané na pitnú kúru a prameň Ondrej súčasne k príprave minerálnych uhličitých kúpeľov.

Prameň „Ondrej“ je tiež plnený v plniarni Kúpeľov Brusno vo viacerých objemoch vo fľašiach a expedovaný do maloobchodnej siete pod obchodným názvom „Brusnianka“.

Vody sa používajú najmä na pitné kúry a minerálne kúpele. Účinok pitných kúr je najvýraznejší pri ochorení tráviaceho ústrojenstva a účinok minerálnych kúpeľov je najmä pri ochoreniach srdcovo-cievneho, pohybového a kožného aparátu.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Obec Brusno plní svoje zákonné úlohy v oblasti sociálneho zabezpečenia s cieľom zabezpečiť dostupnosť a kvalitu služieb pre seniorov a občanov v nepriaznivej sociálnej situácii. Vzhľadom na demografický vývoj a potreby obyvateľov je sociálna starostlivosť zabezpečovaná kombináciou vlastných kapacít a spolupráce s externými poskytovateľmi.

Na zabezpečenie zotrvania občanov v ich prirodzenom domácom prostredí a podporu ich sebestačnosti obec poskytuje terénnu opatrovateľskú službu – zamestnáva terénnu

opatrovateľku. Služba je zameraná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách pre najviac odkázaných obyvateľov obce.

Na území obce sa nachádza dôležitá infraštruktúra pre dlhodobú pobytovú starostlivosť, ktorá však funguje na báze neštátneho sektora. V obci sídli a pôsobí dom seniorov **Hronov, n.o.** Napriek absencii priameho riadenia obcou prítomnosť tohto subjektu na území obce Brusno zvyšuje lokálnu dostupnosť špecializovanej pobytovej starostlivosti a vytvára priestor pre prípadnú budúcu zmluvnú spoluprácu pri umiestňovaní občanov s trvalým pobytom v obci**.**

6.4. Kultúra

Kultúrny život v obci Brusno sa opiera o zachovávanie miestnych tradícií, rozvoj komunitného života a podporu umeleckých aktivít detí a mládeže. Hlavným centrom a zastrešujúcim priestorom pre tieto aktivity je miestny kultúrny dom.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec Brusno v priestoroch miestneho kultúrneho strediska obce Brusno. Miestny **kultúrny dom** slúži ako univerzálny priestor pre spoločenské, kultúrne a vzdelávacie podujatia obce. Priestory kultúrneho domu sú využívané na hosťovanie divadelných predstavení, koncertov a tematických vystúpení pre rôzne vekové kategórie obyvateľov. Deti navštevujúce základnú umeleckú školu pravidelne organizujú svoje koncerty a triedne besiedky priamo v sále kultúrneho domu. Tieto koncerty slúžia nielen ako prezentácia zručností a pokrokov mladých umelcov pre ich rodičov a verejnosť, ale zároveň tvoria stálu a hodnotnú súčasť kultúrneho programu obce počas celého roka.

Okrem príležitostných akcií obec pravidelne organizuje Dni obce Čipkárskô a Stretnutie detí s Mikulášom.

Obec Brusno vydáva štvrťročne občasník Čipkárske zvesti, ktorý občanov informuje o aktuálnom dianí v obci ale približuje aj históriu obce.

Obec zabezpečuje knižničnú činnosť prostredníctvom obecnej knižnice.

Obec organizuje spoločenské stretnutia pri príležitosti uvítania detí do života, rozlúčky s deviatakmi, stretnutia s dôchodcami pri príležitosti mesiaca úcty k starším, stretnutie s členmi hasičského zboru pri príležitosti osláv dňa Floriána – patróna hasičov. Taktiež zabezpečuje pietne rozlúčky so zosnulými.

Športové vyžitie občanov zabezpečujú jednotlivé športové oddiely – futbalový klub, volejbalový oddiel, lyžiarsky oddiel, kulturistický oddiel, turistický oddiel. Na športové účely sú využívané tenisové kurty, futbalové ihrisko, telocvičňa.

6.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- predajcovia: COOP Jednota, Môj obchod, SAMA,
- Slovenská pošta,
- kaderníctvo (2),
- kozmetika (1),
- služby pedikúry
- kvetinárstva (2),
- ubytovacie služby a reštauračné služby – Kúpele Brusno, ubytovanie - Slovenská
- pošta, Regrútov domček Brusno, Pizza Brusno
- prenájom raftov a bicyklov
- kaviareň, pohostinstvá (2),

Najvýznamnejší priemysel v obci :

Lesy SR Slovenská Ľupča
Urbárske a pasienkové spoločenstvo Brusno
Urbárske a pasienkové spoločenstvo Ondrej
právnické osoby zapísané v obchodnom registri
fyzické osoby (podnikatelia) zapísané v živnostenskom registri

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Obec Brusno hospodárila v roku 2025 s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného a následne upraveného rozpočtu. Rozpočet obce Brusno bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Brusne uznesením č. 12 z dňa 11. decembra 2024. Rozpočet obce na rok 2025 ako aj záverečný účet bol zostavený v mene EUR ako vyrovnaný rozpočet. Podľa ustanovenia § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec splnila povinnosť dať si overiť účtovnú závierku za rok 2025 nezávislým audítorom.

Rozpočet obce k 31.12.2025

	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Bežné príjmy Obec + RO	**2 404 141,00**	**3 359 961,07**	**3 343 685,35**	**99,52%**
z toho: *Obec*	2 329 281,00	3 165 936,42	3 146 791,59	99,40%
Základná škola s MŠ	50 300,00	176 024,65	176 024,65	100,00%
ZUŠ	24 560,00	18 000,00	20 869,11	115,94%
Kapitálové príjmy Obec + RO	**0,00**	**178 170,44**	**178 170,62**	**100,00%**
z toho: *Obec*	0,00	178 170,44	178 170,62	100,00%
Základná škola s MŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
ZUŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
Finančné operácie príjmové Obec + RO	**75 027,00**	**142 283,12**	**67 256,12**	**47,27%**
z toho: *Obec*	75 027,00	75 027,00	0,00	0,00%
Základná škola s MŠ	0,00	67 256,12	67 256,12	100,00%
ZUŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
PRÍJMY CELKOM	**2 479 168,00**	**3 680 414,63**	**3 589 112,09**	**97,52%**
	Schválený rozpočet 2025	**Upravený rozpočet 2025**	**Skutočné plnenie 2025**	**% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov**
Bežné výdavky Obec + RO	**2 244 140,78**	**3 057 291,43**	**3 020 690,61**	**98,80%**
z toho: *Obec*	973 077,00	991 799,00	934 490,90	94,22%
Základná škola s MŠ	997 579,99	1 792 008,64	1 764 485,26	98,46%
ZUŠ	273 483,79	273 483,79	321 714,45	117,64%
Kapitálové výdavky Obec + RO	**235 027,22**	**529 903,79**	**495 847,99**	**93,57%**
z toho: *Obec*	168 769,00	351 198,00	317 142,20	90,30%
Základná škola s MŠ	66 258,22	178 705,79	178 705,79	100,00%
ZUŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
Finančné operácie výdavkové Obec + RO	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00%**
z toho: *Obec*	0,00	0,00	0,00	0,00%
Základná škola s MŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
ZUŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
VÝDAVKY CELKOM	**2 479 168,00**	**3 587 195,22**	**3 516 538,60**	**98,03%**

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2025

A. ÚDAJE O PLNENÍ PRÍJMOV A ČERPANIE VÝDAVKOV OBCE

I. Plnenie rozpočtu príjmov

Čerpanie príjmovej časti rozpočtu (údaje v eur):

	Skutočné plnenie 2024	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025
Bežné príjmy	2 945 734,72	2 329 281,00	3 165 936,42	3 146 791,59
Kapitálové príjmy	241 878,49	0,00	178 170,44	178 170,62
Finančné operácie	0	75 027,00	75 027,00	0,00
Príjmy celkom	**3 187 613,21**	**2 404 308,00**	**3 419 133,86**	**3 324 962,21**

Popis položiek je uvedený v komentári k jednotlivým položkám príjmov.

1. Bežné príjmy

	Skutočné plnenie 2024	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025
Daňové príjmy	1 538 459,81	1 325 200,00	1 344 070,00	1 328 806,26
Nedaňové príjmy	94 974,10	107 664,00	128 354,00	124 490,63
Transfery a granty	1 312 300,81	896 417,00	1 693 512,42	1 693 494,70
Bežné príjmy celkom	**2 945 734,72**	**2 329 281,00**	**3 165 936,42**	**3 146 791,59**

Príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy. Ostatné príjmy boli tvorené transfermi a grantmi v rámci verejnej správy na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a od obcí na činnosť spoločného stavebného úradu.

1.1 Daňové príjmy

	Skutočné plnenie 2024	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025
Daň z príjmov	1 290 702,51	1 067 000,00	1 075 200,00	1 075 280,49
Daň z nehnuteľností	84 803,14	98 000,00	98 000,00	86 709,24
Dane za špecifické služby	162 954,16	160 200,00	170 870,00	166 816,53
Daňové príjmy celkom	**1 538 459,81**	**1 325 200,00**	**1 344 070,00**	**1 328 806,26**

Daňové príjmy v roku 2025 sú vo výške 1 328 806,00 eur. Najväčší podiel na daňových príjmoch má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo

štátneho rozpočtu (1 075 280,49). Výnos dane je stanovený zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Daň z nehnuteľností je tvorená daňou z pozemkov (37 737,50), zo stavieb (47 683,82) a z bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (1 287,92). Dane za špecifické služby sú tvorené daňou za psa (2 006,82) za nevýherné hracie automaty (435,00) za predajné automaty (165,00), za ubytovanie (68 419,00) za užívanie verejného priestranstva (3 398,16) za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (85 729,41) a za separovaný zber (6 663,14).

1.2 Nedaňové príjmy

	Skutočné plnenie 2024	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025
Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	39 081,14	45 664,00	45 664,00	44 570,17
Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	55 892,96	62 000,00	82 690,00	79 920,46
Úroky z vkladov	0,00	0,00	0,00	0,00
Iné nedaňové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
Nedaňové príjmy celkom	**94 974,10**	**107 664,00**	**128 354,00**	**124 490,63**

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z vlastníctva majetku, z poplatkov a platieb, úrokov a ostatnými príjmami.

Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

Príjmy boli tvorené dividendami z podielov v miestnom urbárskom spoločenstve (2 889,75) z prenájmu pozemkov (995,61), krátkodobých prenájmov MKS (6 221,99) a prenájmu nehnuteľností (34 462,82). Tieto boli realizované v zmysle uzatvorených platných nájomných zmlúv. Jedná sa o prenájom priestorov v bývalom zdravotnom stredisku, „Mliekárne“, Dome tradičných umení (notariát) a priestorov v budove "starej" školy.

Administratívne poplatky a iné poplatky a platby

Administratívne poplatky boli tvorené výberom poplatkov (6 080,00), a to konkrétne za overenie podpisov, poplatky za rybárske lístky, poplatky za rozhodnutia o výrube stromov, poplatky za stavebné povolenia. Iné poplatky a platby vo výške (73 840,46) eur boli tvorené najmä platbami za vodné a stočné (49 092,62), dodávku elektriky a plynu do prenajatých priestorov (1 886,39), za predaj služieb – tenisové kurty, IVECO, sociálne služby, prenájom

lavíc a stolov (8 971,40), cintorínskymi poplatkami (1 226,00), platbami za odpadové nádoby (368,05), za relácie v miestnom rozhlase (176,00) a prebytočný hnuteľný majetok (12 120,00).

1.3 Granty a transfery (bežné)

	Skutočné plnenie 2024	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025
Transfery zo štátneho rozpočtu	1 276 929,31	871 417,00	1 654 359,42	1 654 341,52
Transfery z rozpočtu obce	28 871,5	25 000,00	36 933,00	36 933,18
Transfery od ostatných subjektov verejnej správy	6 500,00	0	2 220,00	2 220,00
Transfery celkom	**1 312 300,81**	**896 417,00**	**1 693 512,42**	**1 693 494,70**

Transfery zo štátneho rozpočtu obec pre Základnú školu s materskou školou prijala na prenesené kompetencie v oblasti školstva (1 487 763,66) a z Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (57 984,00). Ostatné transfery zo štátneho rozpočtu obec prijala na prenesené kompetencie na zabezpečenie činnosti matriky (6 759,46), register adries (29,20) ohlasovne obyvateľstva (701,58), stavebného úradu (3 484,67), pozemných komunikácií (91,84), životného prostredia (277,88), z environmentálneho fondu (1 484,67), civilnej ochrany (393,96), Dobrovoľná požiarna ochrana SR na zabezpečenie materiálneho -technického vybavenia DHZO (5 000,00) a na odmeny zamestnancom (38 409,64). Z pôdohospodárskej platobnej agentúry obec dostala finančné prostriedky na opravu obecných komunikácií na Kúpeľnej ulici (49 960,96), a z nadácie EPH na dokúpenie vybavenia do oddychovej zóny (2000,00). Finančné prostriedky na opravu pozemných komunikácií na Kúpeľnej ulici (49 960,96 €) boli chybne zaradené do bežných príjmov namiesto kapitálových príjmov. Toto chybné zaradenie neovplyvnilo celkový výsledok hospodárenia obce. V nasledujúcom rozpočtovom období budú prijaté opatrenia na dôsledné uplatňovanie rozpočtovej klasifikácie pri transferoch na obstaranie kapitálového majetku.

Transfery z rozpočtu obce tvoria transfery od obcí na spoločný stavebný úrad.

Transfery od ostatných subjektov verejnej správy tvorí transfer od BBSK (2 200,00) na akciu „Čipkárskô“ a od obce Čierny Balog pre ZŠ (20,00).

2. Kapitálové príjmy

	Skutočné plnenie 2024	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025
Príjem z predaja kapitálových aktív	42 029,41	0	3 872,00	3 871,76
Zo štátneho rozpočtu	167 928,80	0	174 298,44	174 298,86
Z rozpočtu VÚC	31 920,28	0	0	0
Kapitálové príjmy celkom	**241 878,49**	**0**	**178 170,44**	**178 170,62**

Príjem z predaja kapitálových aktív

Plnenie kapitálových príjmov súvisí s predajom pozemkov na základe schválenia predaja obecným zastupiteľstvom.

Príjem zo štátneho rozpočtu

Zo štátneho rozpočtu boli prijaté kapitálové transfery z Ministerstva životného prostredia (135 062,44) na nákup nového traktora a na nákup technického vybavenia čističky odpadových vôd z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (39 236,00). Zaradené tu mali byť aj finančné prostriedky na opravu pozemných komunikácií na Kúpeľnej ulici (49 960,96). Toto chybné zaradenie však neovplyvnilo výsledok hospodárenia obce.

Príjem z rozpočtu VÚC

Z rozpočtu VÚC nebol v roku 2025 žiaden príjem finančných prostriedkov.

II. Plnenie rozpočtu výdavkov

Čerpanie výdavkovej časti rozpočtu (údaje v eur):

	Skutočné plnenie 2024	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025
Bežné výdavky	839 876,70	973 077,00	991 799,00	934 490,90
Kapitálové výdavky	222 284,44	168 769,00	351 198,00	317 142,20
Výdavky celkom	**1 062 161,14**	**1 141 846,00**	**1 342 997,00**	**1 251 633,10**

1. Bežné výdavky podľa funkčnej klasifikácie

Čerpanie bežných výdavkov podľa funkčnej klasifikácie (údaje v eur):

Položka	Skutočné plnenie 2024	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025	Popis
Finančné a rozpočtové záležitosti	380 995,46	454 600,00	454 598,00	426 759,79	Obec – platy, poistné, energie, poštové a telekomunikačné služby, materiál, knihy, pohonné hmoty, propagácia, reprezentačné, dopravné, poistenie áut a majetku, údržba budov a áut, nákup služieb, školenia, poplatky, stravovanie, atď.
Iné všeobecné služby	6 717,26	6 467,00	7 221,00	6 759,49	Matričný úrad – plat a poistné, poštové a telekomunikačné služby, materiál, školenia.
Všeobecné verejné služby inde neklasifikované	5 741,71	0,00	0,00	0,00	Výdavky na voľby do európskeho parlamentu a voľby prezidenta – iba v roku 2024
Ochrana pred požiarmi	15 544,64	17 000,00	17 000,00	17 273,10	Hasičský zbor – energie, materiál, pohonné hmoty, pracovné pomôcky, poistenie, školenia, údržba, súťaže.
Výstavba	37 741,42	30 480,00	30 480,00	47 939,33	Stavebný úrad – plat a poistné, cestovné, poštové a telekomunikačné služby, poštovné, materiál, služby, školenia, poplatky, príspevok na stavebný úrad.
Cestná doprava	18 641,44	23 600,00	23 600,00	18 118,56	Údržba ciest a chodníkov, materiál.
Nakladanie s odpadmi	85 426,67	104 760,00	104 760,00	100 538,21	Odvoz odpadu – platy, poistné, materiál, pohonné hmoty, údržba, poplatok za uloženie, zákonný poplatok, poplatok za uloženie odpadu, stravné, dohody, mýto, pracovné odevy.
Nakladanie s odpadovými vodami	79 379,09	79 290,00	79 290,00	66 798,74	ČOV – platy, poistné, energie, materiál, údržba, odborný dozor.
Rozvoj obcí	83 438,64	87 040,00	87 040,00	84 733,28	Kosenie a údržba verejných priestranstiev – mzdové a odvodové náklady, materiál, palivá, poistenie, údržba budov, pracovné odevy, školenia, výsadba.
Verejné osvetlenie	24 677,42	41 000,00	41 000,00	24 024,74	Verejné osvetlenie – energie, údržba.
Rekreačné a športové služby	37 341,11	38 500,00	38 900,00	35 401,31	Dotácie a úhrada energie športovým klubom.
Kultúrne služby	41 860,51	48 120,00	48 120,00	43 747,30	MKS, notariát – energie, materiál, interiérové vybavenie, údržba, Čipkárskô.

Náboženské a iné spoločenské služby	12 447,10	14 200,00	14 200,00	13 819,01	Dom smútku – energie, materiál, údržba, dohody, dotácie SZPB, , jednote dôchodcov, členské príspevky.
Primárne vzdelávanie	514,05	10 000,00	27 570,00	27 569,56	Výdavky na ZŠ.
Vedľajšie služby v školstve	335,31	0,00	0,00	543,60	Súkromné centrum špeciálno- pedagogického poradenstva
Rodina a deti	9 074,87	18 020,00	18 020,00	20 464,88	Opatrovateľská služba.
Bežné výdavky celkom	**839 876,70**	**973 077,00**	**991 799,00**	**934 490,90**	

2. Kapitálové výdavky podľa zdrojov a funkčnej klasifikácie

Čerpanie kapitálových výdavkov podľa zdrojov a funkčnej klasifikácie (údaje v eur):

Položka	Skutočné plnenie 2024	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025	Popis
Cestná doprava	13 922,00	58 769,00	232 371,00	232 315,44	Traktor s prívesom, Oprava cestnej komunikácie na Kúpeľnej ulici
Nakladanie s odpadmi	0,00	34 000,00	34 000,00	0,00	Nezrealizovaný nákup váhy na „kuka“ voz
Nakladanie s odpadovými vodami	0,00	76 000,00	78 797,00	78 796,76	Nová technológia - ČOV
Rozvoj obcí	635,00	0,00	6 030,00	6 030,00	Nákup pozemkov
Rekreačné a športové služby	207 727,44	0,00	0,00	0,00	Viacúčelové ihrisko, zavlažovanie futbalové ihrisko - r.2024
Kapitálové výdavky celkom	**222 284,44**	**168 769,00**	**351 198,00**	**317 142,20**	

Kapitálové výdavky boli kryté z dotačných zdrojov (štátny rozpočet / fondy EÚ) a z vlastných zdrojov obce.

B. ÚDAJE O PLNENÍ PRÍJMOV A ČERPANIE VÝDAVKOV ROZPOČTOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

I. Plnenie rozpočtu príjmov

Čerpanie príjmovej časti rozpočtu (údaje v eur):

	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025	% plnenia príjmov
Bežné príjmy ZŠ	50 300,00	176 024,65	176 024,65	100,00%
Bežné príjmy ZUŠ	24 560,00	18 000,00	20 869,11	115,94%
Kapitálové príjmy ZŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
Kapitálové príjmy ZUŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
Finančné operácie ZŠ	0,00	67 256,12	67 256,12	100,00%
Finančné operácie ZUŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
Príjmy celkom	**74 800,00**	**261280,77**	**264149,88**	

1. Bežné príjmy

Z rozpočtovaných 261 280,77 € bol skutočný príjem k 31.12.2025 v sume 264 149,88 €, čo je 101,10 % plnenie. Sú to nedaňové príjmy z poplatkov za stravné a poplatky za režijné náklady, z prenájmu budov a priestorov, poplatky za školné ZUŠ, ZŠ, MŠ, ŠKD a CVČ. Sú tu započítané tuzemské bežné granty vo výške 816 €.

2. Kapitálové príjmy

Rozpočtové organizácie neprijali žiadne kapitálové príjmy.

3. Finančné operácie

Základná škola zapojila do rozpočtu prostriedky z minulých rokov.

II. Plnenie rozpočtu výdavkov

Čerpanie výdajovej časti rozpočtu (údaje v eur):

	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025	% plnenia výdavkov
Bežné výdavky ZŠ	997 579,99	1 792 008,64	1 764 485,26	98,46%
Bežné výdavky ZUŠ	273 483,79	273 483,79	321 714,45	117,64%
Kapitálové výdavky ZŠ	66 258,22	178 705,79	178 705,79	100,00%
Kapitálové výdavky ZUŠ	0,00	0,00	0,00	0,00%
Výdavky celkom	**1 337 322**	**2 244 198,22**	**2 264 905,50**	**100,92 %**

Celkové skutočné výdavky rozpočtových organizácií dosiahli v roku 2025 výšku **2 264 905,50 €** (z toho ZŠ s MŠ Brusno 1 943 191,05 € a ZUŠ Brusno 321 714,45 €). Najväčšiu časť bežných výdavkov oboch škôl tvorili osobné náklady – mzdy, platy a zákonné poistné do poisťovní (spolu 1 371 639,15 € v ZŠ s MŠ a 298 138,44 € v ZUŠ), ktoré boli ovplyvnené legislatívnou

valorizáciou platov pedagogických a nepedagogických zamestnancov. Výdavky na tovary a služby (370 451,75 € v ZŠ s MŠ a 23 576,01 € v ZUŠ) smerovali na zabezpečenie prevádzky škôl, energie, učebné pomôcky a školské stravovanie. Kapitálové výdavky vo výške 178 705,79 € realizovala výlučne Základná škola s materskou školou Brusno na opravu havárie oporného múru a strechy telocvične a zakúpenie smažiacej panvice do kuchyne a aktívneho panela.

1. Bežné výdavky podľa funkčnej klasifikácie

Základná škola s materskou školou

Funkčná klasifikácia	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025	Plnenie %
610 - Mzdy a platy	560 424,45	998 055,99	998 055,99	100,00%
620 - Poistné a príspevky do poisťovní	274 307,80	373 583,16	373 583,16	100,00%
630 - Tovary a služby	151 299,87	395 675,35	370 451,75	93,63%
640 - Bežné transfery	11 547,87	24 694,14	22 394,36	90,69%
Spolu	**997579,99**	**1792008,6**	**1764485,26**	**98,46%**

Základná umelecká škola

Funkčná klasifikácia	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025	Plnenie %
610 - Mzdy a platy	187 245,00	182 445,35	221 851,14	121,60%
620 - Poistné a príspevky do poisťovní	71 950,00	72 006,87	76 287,30	105,94%
630 - Tovary a služby	14 288,79	19 031,57	23 576,01	123,88%
Spolu	**273 483,79**	**273 483,79**	**321 714,45**	**117,64%**

2. Kapitálové výdavky podľa funkčnej klasifikácie

Základná škola s materskou školou

Funkčná klasifikácia	Schválený rozpočet 2025	Upravený rozpočet 2025	Skutočné plnenie 2025	Plnenie %
710 -Obstaranie kapitálových aktív	66 258,22	178 705,79	178 705,79	100,00%
Spolu	**66 258,22**	**178 705,79**	**178 705,79**	**100,00%**

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2025

Rozpočtové hospodárenie Obce Brusno vrátane jej rozpočtových organizácií skončilo v roku 2025 s celkovým účtovným prebytkom rozpočtu vo výške **72 573,49 €** (rozdiel medzi celkovými príjmami v sume 3 589 112,09 € a celkovými výdavkami v sume 3 516 538,60 €).

Po vylúčení príjmových finančných operácií vo výške **67 256,12 €** (ktoré predstavovali zapojenie nevyčerpaných prostriedkov z minulých rokov v Základnej škole s materskou školou Brusno) dosiahlo hospodárenie konsolidovaného celku **reálny rozpočtový prebytok vo výške 5 317,37 €**.

Z pohľadu jednotlivých subjektov vykázala samotná Obec Brusno prebytok rozpočtu 2 073 329,11 €, z ktorého bol financovaný chod a prevádzka oboch rozpočtových organizácií zriadených obcou (Základnej školy s materskou školou Brusno a Základnej umeleckej školy Brusno).

Položka rozpočtu	Obec Brusno	ZŠ s MŠ Brusno	ZUŠ Brusno	Spolu
Príjmy spolu	**3 324 962,21**	**243 280,77**	**20 869,11**	**3 589 112,09**
bežné	3 146 791,59	176 024,65	20 869,11	3 343 685,35
kapitálové	178 170,62	0,00	0,00	178 170,62
finančné operácie	0,00	67 256,12	0,00	67 256,12
Výdavky spolu	**1 251 633,10**	**1 943 191,05**	**321 714,45**	**3 516 538,60**
bežné	934 490,90	1 764 485,26	321 714,45	3 020 690,61
kapitálové	317 142,20	178 705,79	0,00	495 847,99
finančné operácie	0,00	0,00	0,00	0,00
Účtovný prebytok/schodok	**2 073 329,11**	**-1 699 910,28**	**-300 845,34**	**72 573,49**
Prebytok/schodok po vylúčení FO	**2 073 329,11**	**-1 767 166,40**	**-300 845,34**	**5 317,37**

7.3. Rozpočet na roky 2026 – 2028

Príjmy	skutočnosť		2025		Návrh rozpočtu		
	2023	2024	schválený	očakávaná skutočnosť	2026	2027	2028
BEŽNÉ PRÍJMY							
Daňové príjmy	1 640 336	1 538 460	1 325 200	1 245 000	1 409 000	1 465 100	1 465 100
Nedaňové príjmy	95 487	94 974	107 664	96 263	107 017	110 217	107 017
Granty a transfery	1 206 454	1 312 300	896 417	1 255 874	1 063 417	1 063 417	1 063 417
Príjmy z transakcií							
Príjmy rozpočtové organizácie		193 405	74 860	74 860	74 860	74 860	74 860
Bežné príjmy spolu	**2 942 277**	**3 139 139**	**2 404 141**	**2 671 997**	**2 654 294**	**2 713 594**	**2 710 394**
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY							
Nedaňové príjmy	5 095	241 878	0	3 872	0	0	0
Granty a transfery				148 575	955 000	0	0
Kapitálové príjmy spolu	**5 095**	**241 878**	**0**	**152 447**	**955 000**	**0**	**0**
FINANČNÉ OPERÁCIE - PRÍJMY							
Príjmy z finančných transakcií			75 027	114 194	364 194	100 000	100 000
Prijaté úvery, finančné výpomoci							
Príjmové finančné operácie spolu	**0**	**0**	**75 027**	**114 194**	**364 194**	**100 000**	**100 000**
PRÍJMY SPOLU	**2 947 373**	**3 381 017**	**2 479 168**	**2 938 638**	**3 973 488**	**2 813 594**	**2 810 394**

Výdavky	skutočnosť		2025		Návrh rozpočtu		
	2023	2024	schválený	očakávaná skutočnosť	2026	2027	2028
BEŽNÉ VÝDAVKY							
1.Finančné a rozpočtové záležitosti	357 262	386 737	454 600	410 000	484 758	464 758	464 758
2. Služby občanom	6 609	6 717	6 467	6 467	6 467	6 467	6 467
3. Bezpečnosť	15 703	15 545	17 000	17 000	15 000	15 000	15 000
4. Stavebný úrad	37 932	37 741	30 480	28 400	37 450	37 450	37 450
5. Cestná doprava	15 543	18 641	23 600	22 500	23 600	23 600	23 600
6. Odpadové hospodárstvo	163 346	164 806	184 050	180 000	188 690	188 690	188 690
7. Prostredie pre život	148 408	108 116	118 040	121 800	143 660	143 660	143 660
8. Kultúra a šport	81 693	91 649	100 020	95 300	101 820	101 820	101 820
9. Vzdelávanie	2 005 996	2 057 367	1 291 864	1 450 500	1 356 381	1 356 381	1 356 381
10. Sociálne služby	11 182	9 075	18 020	17 500	22 770	22 770	22 770
Bežné výdavky spolu	**2 843 674**	**2 896 394**	**2 244 141**	**2 349 467**	**2 380 596**	**2 360 596**	**2 360 596**
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY							
1.Finančné a rozpočtové záležitosti	0	0	0	0	50 000	15 000	15 000
2. Služby občanom	0	0	0				
3. Bezpečnosť	0	0	0				
4. Stavebný úrad	0	0	0				
5. Cestná doprava	0	13 922	40 000	232 316	138 892	25 000	25 000
6. Odpadové hospodárstvo	0	0	110 000	77 620	84 000		
7. Prostredie pre život	35 808	635	18 769		40 000	10 000	10 000
8. Kultúra a šport	0	207 726	0		50 000	10 000	10 000
9. Vzdelávanie	0	89 942	66 258		1 230 000		
10. Sociálne služby	0	0	0				
Kapitálové výdavky spolu	**35 808**	**312 225**	**235 027**	**309 936**	**1 592 892**	**60 000**	**60 000**
FINANČNÉ OPERÁCIE - VÝDAVKY							
Návratná finančná výpomoc	0	0	0	0	0	0	0
Výdavkové finančné operácie spolu	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
VÝDAVKY SPOLU	**2 879 482**	**3 208 619**	**2 479 168**	**2 659 403**	**3 973 488**	**2 420 596**	**2 420 596**

PREBYTOK-SCHODOK bežný rozpočet	**98 603**	**242 745**	**160 000**	**322 530**	**273 698**	**352 998**	**349 798**
PREBYTOK-SCHODOK kapitálový rozpočet	**-30 713**	**-70 347**	**-235 027**	**-157 489**	**-637 892**	**-60 000**	**-60 000**
PREBYTOK-SCHODOK finančné operácie	**0**	**0**	**75 027**	**114 194**	**364 194**	**100 000**	**100 000**
PREBYTOK-SCHODOK rozpočet celkom	**67 891**	**172 398**	**0**	**279 235**	**0**	**392 998**	**389 798**

Viacročný rozpočet Obce Brusno na roky 2026 – 2028 bol schválený Obecným zastupiteľstvom v Brusne uznesením č. 9 zo dňa 29.10.2025 ako vyrovnaný rozpočet. Rozpočet na rok 2026 je záväzný, rozpočty na roky 2027 a 2028 majú orientačný charakter.

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

Účtovnú závierku k 31. 12. 2025 zostavila Obec Brusno v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a príslušnými opatreniami Ministerstva financií SR tak, aby poskytovala verný a pravdivý obraz o majetku, záväzkoch a finančnej situácii samosprávy. Nasledujúce tabuľky a komentáre prinášajú prehľad o stave a medziročnom vývoji majetku, zdrojov jeho krytia, pohľadávok a záväzkov, a to osobitne za samotnú obec (materskú účtovnú jednotku) aj za celý konsolidovaný celok po vylúčení vzájomných vzťahov s oboma rozpočtovými organizáciami.

8.1. Majetok

Obec

	Stav k 31. 12. 2024 v €	Stav k 31. 12. 2025 v €
Aktíva - netto	**4 444 324**	**4 619 784**
Dlhodobý nehmotný majetok	2 434	1 622
Dlhodobý hmotný majetok	1 534 053	1 726 412
Dlhodobý finančný majetok	480 342	480 342
Zásoby	15 539	15 047
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	1 273 405	1 219 981
Pohľadávky	36 800	44 816
Finančný majetok	1 100 341	1 130 338
Časové rozlíšenie	1 411	1 227

Konsolidovaný celok

	Stav k 31. 12. 2024 v €	Stav k 31. 12. 2025 v €
Aktíva - netto	**4 685 623,30**	**5 001 205,87**
Dlhodobý nehmotný majetok	2 692,52	1 622,20
Dlhodobý hmotný majetok	2 917 897,54	3 214 589,45
Dlhodobý finančný majetok	480 341,86	480 341,86
Zásoby	18 049,26	17 869,20
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	-	-
Pohľadávky	48 060,95	51 007,54
Finančný majetok	1 212 228,96	1 230 096,32
Časové rozlíšenie	6 352,21	5 679,30

8.2. Zdroje krytia

Obec

	Stav k 31. 12. 2024 v €	Stav k 31. 12. 2025 v €
Pasíva	**4 444 324**	**4 619 784**
Oceňovacie rozdiely	-	-
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	3 041 129	3 285 504
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	244 375	85 706
Rezervy	1 400	1 400
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	72 626	27 523
Dlhodobé záväzky (sociálny fond)	3 051	2 335
Krátkodobé záväzky	9 993	9 310
Krátkodobé finančné výpomoci	-	-
Časové rozlíšenie	1 071 749	1 208 005

Konsolidovaný celok

	Stav k 31. 12. 2024 v €	Stav k 31. 12. 2025 v €
Pasíva	**4 685 623,30**	**5 001 205,87**
Oceňovacie rozdiely	-	-
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	3 057 137,81	3 299 016,19
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	239 953,13	59 174,39
Rezervy	1 400,00	1 400,00
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	72 626,46	27 523,38
Dlhodobé záväzky (sociálny fond)	9 185,45	9 334,17
Krátkodobé záväzky	132 190,29	130 170,92
Krátkodobé finančné výpomoci	25,00	0,00
Časové rozlíšenie	1 173 105,16	1 474 586,82

Celková bilančná suma obce ako konsolidovaného celku k 31.12.2025 predstavuje sumu 5 001 205,87 eur, čo v porovnaní s rokom 2024 znamená nárast o 315 582,57 eur z toho obec samostatná zaznamenala nárast o 175 459,84.

Najvýznamnejšiu položku v aktívach tvorí dlhodobý hmotný majetok v netto hodnote 3 214 589,45 eur. Nárast hodnoty dlhodobého hmotného majetku je spôsobený prírastkom v položkách stavby – havária oporného múru pri telocvični a strechy telocvične, pozemky, samostatne hnuteľné veci a dopravné prostriedky. Obec vlastní akcie v akciových spoločnostiach Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a Kúpele Brusno vo výške

480.341,86 eur, čo je v súvahe uvedené v položke dlhodobý finančný majetok. V celkovej netto sume pohľadávok 51 007,54 eur sú pohľadávky z daňových a nedaňových príjmov obce (nezaplatených daní a poplatkov) Finančný majetok v sume 1 230 096,32 eur tvoria zostatky peňažných prostriedkov na účtoch v bankách.

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky podľa doby splatnosti	Zostatok rok 2024	Zostatok rok 2025
Pohľadávky v lehote splatnosti v tom:		
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	29 361,17	29 325,85
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do dlhšou ako päť rokov	284,44	
Pohľadávky po lehote splatnosti	18 415,34	91 829,74
Spolu :	48 060,95	121 155,59

Tabuľka uvádza pohľadávky v brutto hodnote. Pohľadávky sú tvorené nezaplatenými daňami a poplatkami.

8.4. Záväzky

Záväzky podľa doby splatnosti	Rok 2024	Rok 2025
Záväzky v lehote splatnosti v tom:	141 375,74	139 505,09
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka vrátane	132 190,29	130 170,92
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného do piatich rokov	9 185,45	9 334,17
SPOLU :	141 375,74	139 505,09

9. Hospodársky výsledok za rok 2025 – vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

Výsledok hospodárenia vyjadruje rozdiel medzi celkovými nákladmi a výnosmi za účtovné obdobie roka 2025. Na rozdiel od rozpočtového plnenia (peňažných tokov) zahŕňa aj nepeňažné účtovné operácie, ako sú odpisy majetku, tvorba a zúčtovanie rezerv, opravných položiek či časové rozlíšenie.

- **Individuálne hospodárenie obce (materská účtovná jednotka).** Samotná Obec Brusno dosiahla v roku 2025 celkové výnosy vo výške **1 761 449,23 €** a celkové náklady vo výške **1 675 743,14 €**. Výsledkom hospodárenia obce je tak **účtovný zisk v sume 85 706,09 €**,

ktorý bol zaúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

- **Hospodárenie konsolidovaného celku.** Po započítaní oboch rozpočtových organizácií a vylúčení vzájomných vzťahov a transferov vykázal konsolidovaný celok celkové výnosy vo výške **3 301 506,06 €** a celkové náklady vo výške **3 242 331,67 €**. Konsolidovaný výsledok hospodárenia za rok 2025 tak predstavuje **účtovný zisk vo výške 59 174,39 €**.

Obec

Náklady	**2024**	**2025**
Celkové náklady	**1 827 552,19**	**1 675 743,14**
50 Spotrebované nákupy	166 590,90	151 779,82
51 Služby	186 441,30	257 196,61
52 Osobné náklady	438 624,28	483 012,30
53 Dane a poplatky	600,00	400,00
54 Ostatné náklady na prev. činnosť	8 941,99	7 903,44
55 Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	139 563,68	130 641,98
56 Finančné náklady	2 434,62	2 507,35
57 Mimoriadne náklady		
58 Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	884 355,42	642 301,64
Výnosy		
Celkové výnosy	**2 071 927,50**	**1 761 449,23**
60 Tržby za vlastné výkony a tovar	47 572,60	54 396,45
61 Zmena stavu vnútroorganizačných služieb		
62 Aktivácia		
63 Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 530 202,09	1 335 090,38
64 Ostatné výnosy	89 509,78	90 373,74
65 Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	16 277,39	7 973,47
66 Finančné výnosy		
67 Mimoriadne výnosy		
69 Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	388 365,64	273 615,19
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	**244 375,31**	**85 706,09**

Konsolidovaný celok

Náklady	2024	2025
Celkové náklady	**3 096 082,56**	**3 242 331,67**
50 Spotrebované nákupy	377 449,62	358 945,51
51 Služby	257 012,33	309 629,00
52 Osobné náklady	2 120 044,22	2 234 653,13
53 Dane a poplatky	624,16	424,76
54 Ostatné náklady na prev. činnosť	102 845,82	96 903,32
55 Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	200 983,28	205 927,09
56 Finančné náklady	5045,28	4287,47
57 Mimoriadne náklady		
58 Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	32 077,85	31 561,39
Výnosy		
Celkové výnosy	**3 336 035,69**	**3 301 506,06**
60 Tržby za vlastné výkony a tovar	215 968,38	226 118,60
61 Zmena stavu vnútroorganizačných služieb		
62 Aktivácia		
63 Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 527 206,89	1 332 095,18
64 Ostatné výnosy	109 051,78	113 443,74
65 Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	16 277,39	7 973,47
66 Finančné výnosy		
67 Mimoriadne výnosy		
69 Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	1 467 531,25	1 621 875,07
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	**239 953,13**	**59 174,39**

Prehľad individuálnych výsledkov hospodárenia jednotlivých účtovných jednotiek a výsledku za konsolidovaný celok uvádza nasledujúca tabuľka:

Účtovná jednotka	Výsledok hospodárenia za rok 2025 v €
Obec Brusno (individuálne bez RO)	**85 706,09**
ZŠ s MŠ	-8 054,10
ZUŠ	-18 477,60
Konsolidovaný celok spolu	**59 174,39**

Pri konsolidácii účtovných závierok nedošlo k žiadnej zmene výsledku hospodárenia oproti agregovanému súčtu individuálnych výsledkov hospodárenia.

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

Hospodárenie, rozvoj a celkovú činnosť Obce Brusno a jej rozpočtových organizácií v roku 2025 významne ovplyvnili najmä úspešne získané nenávratné finančné príspevky a dotácie, realizované investičné akcie, podpora miestnych spolkov a organizácií, ako aj vonkajšie ekonomické a legislatívne podmienky samosprávy, ktoré sú podrobnejšie zhrnuté v nasledujúcich častiach.

10.1. Prijaté granty a transfery

	Suma v €
Transfery zo štátneho rozpočtu	1 828 640,38
Transfery z rozpočtu obce	36 933,18
Transfery od ostatných subjektov verejnej správy	2 220,00
Transfery celkom	**1 867 793,56**

Transfery zo štátneho rozpočtu obec pre Základnú školu s materskou školou prijala na prenesené kompetencie v oblasti školstva (1 487 763,66) a z Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (57 984,00). Ostatné transfery zo štátneho rozpočtu obec prijala na prenesené kompetencie na zabezpečenie činnosti matriky (6 759,46), register adries (29,20) ohlasovne obyvateľstva (701,58), stavebného úradu (3 484,67), pozemných komunikácií (91,84), životného prostredia (277,88), z environmentálneho fondu (1 484,67), civilnej ochrany (393,96), Dobrovoľná požiarna ochrana SR na zabezpečenie materiálneho -technického vybavenia DHZO (5 000,00) a na odmeny zamestnancom (38 409,64). Z pôdohospodárskej platobnej agentúry obec dostala finančné prostriedky na opravu obecných komunikácií na Kúpeľnej ulici (49 960,96), a z nadácie EPH na dokúpenie vybavenia do oddychovej zóny (2000,00). Ďalej zo štátneho rozpočtu boli prijaté kapitálové transfery z Ministerstva životného prostredia (135 062,44) na nákup nového traktora a na nákup technického vybavenia čističky odpadových vôd z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (39 236,00).
Transfery z rozpočtu obce tvoria transfery od obcí na spoločný stavebný úrad.
Transfery od ostatných subjektov verejnej správy tvorí transfer od BBSK (2 200,00) na akciu „Čipkárskô“ a od obce Čierny Balog pre ZŠ (20,00).

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec poskytla z rozpočtu obce nasledujúce dotácie podľa § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

Príjemca dotácie	2024	2025
Futbalový klub FK 34 Brusno - A,B	20 000,00	20 000,00
Lyžiarsky oddiel	300,00	290,89
Volejbalový oddiel	400,00	400,00
Turistický oddiel	400,00	400,00
ŠK CVČ - volejbal	7 000,00	7 000,00
Miestna organizácia jednoty dôchodcov	500,00	466,95
SZPB	197,70	196,30
OLYMP	160,15	0,00
Dieťa a umenie	0,00	200,00
ŠK Hron	500,00	500,00
včelári	200,00	200,00
ŠK Mas-Wrestling BB	300,00	400,00
Spolu	**30 057,85**	**30 054,14**

10.3. Významné investičné akcie v roku 2025

V priebehu roka 2025 realizovala Obec Brusno a jej rozpočtové organizácie významné investičné akcie zamerané na modernizáciu obecnej infraštruktúry, technického vybavenia a odstraňovanie havarijných stavov:

Obstaranie nového traktora s prívesom a oprava cestnej komunikácie na Kúpeľnej ulici: Celkové kapitálové výdavky v oblasti cestnej dopravy dosiahli výšku 232 315,44 €. Nákup traktora bol podporený kapitálovým transferom z Ministerstva životného prostredia SR (135 062,44 €) a oprava komunikácie na Kúpeľnej ulici prostriedkami z Pôdohospodárskej platobnej agentúry (49 960,96 €) a vlastnými zdrojmi obce.

Modernizácia technológie čističky odpadových vôd (ČOV): Realizácia dodávky novej technológie pre ČOV v celkovom objeme 78 796,76 €, spolufinancovanej z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka vo výške 39 236,00 € a z rozpočtu obce.

Odstránenie havarijného stavu pri telocvični: Rekonštrukcia a sanácia havárie oporného múru pri telocvični a oprava strechy telocvične.

Nákup pozemkov a doplnenie vybavenia oddychovej zóny: Výkup pozemkov do vlastníctva obce v sume 6 030,00 € a doplnenie vybavenia oddychovej zóny s podporou Nadácie EPH (2 000,00 €).

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

V nasledujúcom období bude Obec Brusno pokračovať v plnení svojich samosprávnych funkcií a preneseného výkonu štátnej správy s dôrazom na udržanie finančnej stability, vyrovnaného rozpočtového hospodárenia a efektívneho nakladania s verejnými zdrojmi.

Hlavnými prioritami rozvoja v roku 2026 a ďalších rokoch budú:

- aktívne vyhľadávanie a využívanie mimorozpočtových zdrojov (nenávratných finančných príspevkov z fondov EÚ, Plánu obnovy a odolnosti SR a štátnych dotácií) na modernizáciu miestnych komunikácií, chodníkov, verejných budov a športovej infraštruktúry,
- podpora kvalitného výchovno-vzdelávacieho procesu a modernizácie priestorov v Základnej škole s materskou školou Brusno a Základnej umeleckej škole Brusno,
- skvalitňovanie nakladania s komunálnym odpadom s dôrazom na zvyšovanie miery triedenia odpadov a zefektívnenie prevádzky obecného hospodárstva s využitím novo zakúpenej techniky,
- rozvoj terénnych sociálnych a opatrovateľských služieb vzhľadom na demografický vývoj a rastúci podiel obyvateľov v seniorskom veku.

Informácie podľa § 20 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve:

- Konsolidovaný celok nevynakladal v roku 2025 žiadne náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja a neplánuje ich ani v nasledujúcom období.
- Účtovné jednotky konsolidovaného celku nenadobudli žiadne vlastné akcie, dočasné listy, obchodné podiely ani akcie alebo obchodné podiely materskej účtovnej jednotky.
- Obec Brusno nemá zriadenú žiadnu organizačnú zložku v zahraničí.

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po skončení účtovného obdobia k 31. 12. 2025 až do dňa zostavenia tejto konsolidovanej výročnej správy nenastali v Obci Brusno ani v jej rozpočtových organizáciách žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by mali zásadný negatívny vplyv na majetkovú, finančnú alebo výnosovú situáciu konsolidovaného celku a vyžadovali by si úpravu účtovných výkazov za rok 2025.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Činnosť a hospodárenie Obce Brusno a jej rozpočtových organizácií sú ovplyvňované najmä vonkajšími makroekonomickými a legislatívnymi faktormi, medzi ktoré patria:

- **Vývoj daňových príjmov a legislatívne zmeny:** Závislosť rozpočtu obce od výnosu podielových daní zo štátneho rozpočtu (dane z príjmov fyzických osôb) a dopady celoštátnych legislatívnych úprav na príjmy a výdavky územnej samosprávy.

- **Rast prevádzkových a mzdových nákladov:** Inflačný tlak na ceny energií, tovarov a stavebných prác, ako aj legislatívna valorizácia platov zamestnancov vo verejnej správe a v regionálnom školstve.

- **Finančné a úverové riziká:** Obec Brusno hospodári bez úverového zaťaženia a disponuje dostatočnými peňažnými prostriedkami na bankových účtoch, vďaka čomu je riziko platobnej neschopnosti alebo úrokového rizika minimálne. Riziko nevymožiteľnosti pohľadávok z miestnych daní a poplatkov obec priebežne eliminuje aktívnym vymáhaním nedoplatkov.

• Prílohy:

Správa audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2025

Brusno, 17. november 2026

Ing. Igor Švec
starosta obce Brusno